

# ส่วนที่ 1

## สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

### 1. ด้านกายภาพ

#### 1.1 ที่ตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ด ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของอำเภอเมืองบุรีรัมย์ ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมือง ประมาณ 17 กิโลเมตร พื้นที่ทั้งหมด 90 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 56,250 ไร่

โดยอาณาเขต ดังนี้

ทิศเหนือ	จรดกับพื้นที่เทศบาลตำบลอิสาน	อำเภอเมืองบุรีรัมย์
ทิศใต้	จรดกับพื้นที่เทศบาลตำบลแสงโสม	อำเภอประโคนชัย
ทิศตะวันออก	จรดกับพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลสะแกชำ	อำเภอเมืองบุรีรัมย์
ทิศตะวันตก	จรดกับพื้นที่เทศบาลตำบลบ้านบัว	อำเภอเมืองบุรีรัมย์

#### 1.2 ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศของตำบลเสม็ด มีลักษณะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบ ตอนบนสุดมีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงเนินเขา มีความลาดชันประมาณ 20% ตอนกลางเป็นที่ราบ มักมีน้ำท่วมบริเวณรอบอ่างเก็บน้ำ ส่วนตอนล่างค่อนข้างเป็นที่ดอน ความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 160 เมตร

#### 1.3 ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะอากาศมีลักษณะร้อนแห้งแล้ง อากาศเปลี่ยนแปลงไปตามฤดู ซึ่งมี 3 ฤดู ดังนี้

**ฤดูร้อน** เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ไปจนถึงกลางเดือนพฤษภาคม อากาศร้อนและแห้งแล้ง จะมีอุณหภูมิระหว่าง 30 – 40 องศาเซลเซียส

**ฤดูฝน** เริ่มตั้งแต่กลางเดือนมิถุนายน ถึงต้นเดือนตุลาคม โดยรับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ มักจะทิ้งช่วงในเดือนมิถุนายนถึงเดือนกรกฎาคม ปริมาณน้ำฝนที่ตกเฉลี่ย 90.28 มม./ปี ปริมาณสูงสุดคือเดือนกันยายน

**ฤดูหนาว** เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ โดยได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งพัดผ่านจากประเทศจีน

#### 1.4 ลักษณะของดิน

ลักษณะดินโดยทั่วไปเป็นดินร่วนปนทราย

#### 1.5 ลักษณะของแหล่งน้ำ

มีแหล่งน้ำที่สำคัญ จำนวน 5 แห่ง

สระน้ำ 15 แห่ง

อ่างเก็บน้ำ 2 แห่ง

#### 1.5 ลักษณะของไม้และป่าไม้

ในเขตตำบลเสม็ดไม่มีป่าไม้ มีเพียงป่าสาธารณประโยชน์บริเวณวนอุทยานเขากระโดง

## 2.ด้านการเมืองการปกครอง

องค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ด ได้รับการยกฐานะขึ้นจากสภาตำบล ในปี พ.ศ.2539 โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติแห่งสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 และประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ลงวันที่ 19 มกราคม 2539 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่มที่ 113 ตอนที่ 9 ลงวันที่ 30 มกราคม 2539 มีผลใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ 30 มีนาคม 2539 เป็นต้นไป

### 2.1 เขตการปกครอง

**หมู่บ้าน** ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ด มีทั้งหมด 19 หมู่บ้าน ได้แก่

หมู่ที่	บ้าน	ตำแหน่ง	ชื่อ - สกุล	สมาชิก อบต. เสม็ด หมู่บ้านละ 2 คน
1	บ้านเสม็ด	ผู้ใหญ่บ้าน	นายจิระศักดิ์ ทรงรัมย์	นางจินดา ทรงรัมย์
2	บ้านโคกเพชร	ผู้ใหญ่บ้าน	นายอำนาจ ล้อมประโคน	นายบัวผัน เอียงทาร์มย์/น.ส.วราภรณ์ ศิลากุล
3	บ้านแยงสะแก	ผู้ใหญ่บ้าน	นายเชิดชัย โกติรัมย์	น.ส.ยุพา แผ้วพลสง /นายบุญเลิศ แผ้วพลสง
4	บ้านหัววัว	กำนัน ต. เสม็ด	นายณกศศักดิ์ เสี่ยมศักดิ์	นายแป้น เหล็กลิ้ม / นางลลิตา อุ่นสะอาด
5	บ้านระเบ็กขาม	ผู้ใหญ่บ้าน	นายวีระพงษ์ แลเพลิน	นายลู แลเพลิน / นายวิรัตน์ ประเสริฐศรี
6	บ้านหนองข่า	ผู้ใหญ่บ้าน	นายธเนศ อาภรัมย์	นายวีรพันธ์ รักษา / นายประมวล ชื่นตา
7	บ้านโคกเพชร	ผู้ใหญ่บ้าน	นายวสันต์ รักษา	นางกุหลาบ อ่างรัมย์ /นายสุทนต์ นามยง
8	บ้านข่า	ผู้ใหญ่บ้าน	นายตี๋น้อย วารรัมย์	นายจรรยา วงศ์งาน
9	บ้านโคกใหญ่	ผู้ใหญ่บ้าน	นายอุไร กรอบรัมย์	นายเฉลียว บุรินทร์รัมย์
10	บ้านโคกหัวช้าง	ผู้ใหญ่บ้าน	นายเรืองเดช ศิลากุล	นายจันทร์ใส สาริสุด/ น.ส.นงลักษณ์ วานิชยากร
11	บ้านโคกเขา	ผู้ใหญ่บ้าน	นายเศรษฐบุตร ตะวันหะ	นายสิทธิชัย จันทะคาม/นางสมหวัง รัตนแสงเลิศ
12	บ้านโคกตุม	ผู้ใหญ่บ้าน	นายระพิน นวลพริ้ง	นายสมศักดิ์ ชำนิจ
13	บ้านเขากระโดง	ผู้ใหญ่บ้าน	นางสุภาพร แก้วอรสาน	ร.ต. ทวีวงศ์ สระแก้ว /นายชาญชัย แจ่มรัมย์
14	บ้านสนวน	ผู้ใหญ่บ้าน	-	นายสุเพียบ นวลพริ้ง
15	บ้านสำโรง	ผู้ใหญ่บ้าน	นายชัยยศ ทองคำ	นายประกิจ อินทร์พิทักษ์/นายประมวล บุญมี
16	บ้านศิลาทอง	ผู้ใหญ่บ้าน	นายจันทร์ ฮาเจริญกุล	นายสมพงษ์ เสงี่ยมกุล/นายโอภาส นิธิกุล
17	บ้านไทยพัฒนา	ผู้ใหญ่บ้าน	นายเมตรี ทิทักทักษ์	นางพรทิพย์ ชายสวัสดิ์/น.ส.แสงเงิน วิเชียรัมย์
18	บ้านแยงสะแก	ผู้ใหญ่บ้าน	นายชูศักดิ์ ชัยศรีรัมย์	นางเสาวลักษณ์ อูสารรัมย์/ / นายณัฐวุฒิ อยู่รัมย์
19	บ้านโนนพลอย	ผู้ใหญ่บ้าน	นายสุรพัฒน์ โกรัมย์	นางอำไพพรรณ ยงพะวิสัย/นายธนากร หล่อประโคน

### สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ด

**สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ด** ทำหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติและตรวจสอบการปฏิบัติงาน ของฝ่ายบริหาร ประกอบด้วยสมาชิกสภา หมู่บ้านละ 2 คน รวมเป็น 38 คน

ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	นายวิรัตน์ ประเสริฐศรี
รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	นายสุเพ็ญ นวลพริ้ง
เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	นายจ๋านง ตั้งวงศ์เจริญกิจ

**นายกองค์การบริหารส่วนตำบล** ทำหน้าที่บริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน สามารถแต่งตั้งรองนายกฯ อีก 2 คน และเลขานุการนายกฯ อีก 1 คน เพื่อช่วยเหลือการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลตามที่นายกฯ มอบหมาย

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล	นางนิจ แก้วศรีใส
รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล คนที่ 1	นางพะเยาว์ เสี่ยงมศักดิ์
รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล คนที่ 2	นายธนภุต อินตะวงศ์
เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล	นายธนวรรณ ศิริทรัพย์ทวี

### 2.2 การเลือกตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ดได้แบ่งเขตการเลือกตั้ง ทั้งเขตตำบลเสม็ด เป็น 19 เขตเลือกตั้ง 21 หน่วยเลือกตั้ง ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ดส่วนใหญ่ร่วมกิจกรรมทางการเมืองเสมอมาและประชาชนในเขตตำบลยังมีส่วนร่วมในการบริหารงาน การช่วยเหลืองานองค์การบริหารส่วนตำบล เสนอแนะในกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการดำเนินงานต่างๆ เช่น การประชุมประชาคมในการจัดแผนพัฒนาประชุมประชาคมแก้ไขปัญหาความยากจน ฯลฯ

#### การใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อวันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2556(ครั้งล่าสุด)

การเลือกตั้ง	จำนวนผู้มีสิทธิ	จำนวนผู้ไปใช้สิทธิออกเสียง		บัตรเสีย	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
นายก อบต.เสม็ด	12,478	7,929	63.54	396	4.99

#### การใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2555

การเลือกตั้ง	จำนวนผู้มีสิทธิ	จำนวนผู้ไปใช้สิทธิออกเสียง		บัตรเสีย	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สมาชิกสภา อบต.เสม็ด	12,413	8,341	67.20	179	2.15

ปัจจุบันนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกมาจากคำสั่ง คสช. และปัจจุบันยังไม่มีเลือกตั้ง

### 3.ประชากร

#### 3.1 ข้อมูลเกี่ยวกับประชากร

ประชากร มีประชากรทั้งสิ้น 17,804 คน แยกเป็น ชาย 9,359 คน หญิง 8,298 คน มีความหนาแน่นเฉลี่ย 198 คน / ตารางกิโลเมตร (ข้อมูล จากสำนักทะเบียนอำเภอเมืองบุรีรัมย์ : ณ วันที่ 12 มีนาคม 2563)

#### 3.2 ช่วงอายุและจำนวนประชากร

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน	จำนวนประชากร		
			ชาย	หญิง	รวม
1	บ้านเสม็ด	209	383	351	734
2	บ้านโคกเพชร	328	619	645	1,264
3	บ้านแย้สะแก	193	324	349	673
4	บ้านหัววัว	285	541	565	1,106
5	บ้านระเบ็กขาม	164	377	359	736
6	บ้านหนองขาย่าง	216	460	504	964
7	บ้านโคกเพชร	187	375	362	737
8	บ้านข่า	261	361	351	712
9	บ้านโคกใหญ่	655	629	643	1,272
10	บ้านโคกหัวช้าง	229	417	442	859
11	บ้านโคกเขา	830	662	618	1,280
12	บ้านโคกตุม	116	231	214	445
13	บ้านเขากระโดง	1,040	1,704	537	2,241
14	บ้านสนวน	208	420	462	882
15	บ้านสำโรง	187	372	386	758
16	บ้านศิลาทอง	294	412	428	840
17	บ้านไทยพัฒนา	561	497	554	1,051
18	บ้านแย้สะแก	127	308	255	563
19	บ้านโนนพลอย	136	328	359	687
<b>รวม</b>		<b>6,226</b>	<b>9,359</b>	<b>8,298</b>	<b>17,804</b>

#### 4. สภาพทางสังคม

##### 4.1 การศึกษา

สถานศึกษาในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ด ประกอบด้วย

- 1) ศูนย์เด็กเล็ก (ถ่ายโอนจากกรมการศาสนา) จำนวน 1 ศูนย์ ได้แก่
  - ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์วัดป่าเรไร ที่ตั้ง หมู่ที่ 1 บ้านเสม็ด
- 2) ศูนย์เด็กเล็ก (ถ่ายโอนจาก สปช.) จำนวน 1 ศูนย์ ได้แก่
  - ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์อนุบาล 3 ขวบ โรงเรียนโสภณวรรณวิทยา ที่ตั้งหมู่ 9 บ้านโคกใหญ่
- 3) ศูนย์เด็กเล็กในค่ายสมเด็จพระยามหากษัตริย์ศึก
  - ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนเกณฑ์ค่ายสมเด็จพระยามหากษัตริย์ศึก ที่ตั้งร. 23 พัน 4 หมู่ที่ 17บ้าน ไทย

พัฒนา

- 4) ศูนย์เด็กเล็กวัดพรหมประสิทธิ์กาวาส
  - ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนเกณฑ์วัดพรหมประสิทธิ์กาวาส ที่ตั้ง หมู่ที่ 15 บ้านสำโรง
- 5) สถาบันระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- 6) ศูนย์การเรียนชุมชนตำบลเสม็ด
- 7) ศูนย์การเรียนนอกโรงเรียน จังหวัดบุรีรัมย์
- 8) โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 1 จำนวน 7 แห่ง

##### 8.1 โรงเรียน ภัทรบพิตร

ผู้อำนวยการ นายกิตติศักดิ์ วิทย์เดช

ที่ตั้ง หมู่ที่ 11 บ้านโคกเขา ต.เสม็ด อ.เมือง จ.บุรีรัมย์

##### 8.2 โรงเรียนชุมชนบ้านหัววัว

ผู้อำนวยการ นางสาวเสริมสุข สังข์ทองรัมย์

ที่ตั้ง หมู่ที่ 4 บ้านหัววัว ต.เสม็ด อ.เมือง จ.บุรีรัมย์

##### 8.3 โรงเรียนเสม็ดโคกตาล

ผู้อำนวยการโรงเรียน นายอรรถพล ชาติรัมย์

ที่ตั้ง หมู่ที่ 1 บ้านเสม็ด ต. เสม็ด อ. เมือง จ. บุรีรัมย์

##### 8.4 โรงเรียนบ้านโคกหัวช้าง

ผู้อำนวยการ นายสมกิจ อัจจุฬา

ที่ตั้ง หมู่ที่ 10 บ้านโคกหัวช้าง ต.เสม็ด อ.เมือง จ.บุรีรัมย์

##### 8.5 โรงเรียนโสภณวรรณวิทยา

ผู้อำนวยการ นายกฤษณา เผล็จสุริยา

ที่ตั้ง หมู่ที่ 9 บ้านโคกใหญ่ ต. เสม็ด อ.เมือง จ.บุรีรัมย์

##### 8.6 โรงเรียนบ้านแย้สะแก

ผู้อำนวยการ นายจรรย์ศ จรดรัมย์

ที่ตั้ง หมู่ที่ 3 บ้านแย้สะแก ต.เสม็ด อ.เมือง จ.บุรีรัมย์

##### 8.7 โรงเรียนบ้านเขากระโดง

ผู้อำนวยการ นายจำลอง เกรรัมย์

ที่ตั้ง หมู่ที่ 13 บ้านเขากระโดง ต.เสม็ด อ.เมือง จ.บุรีรัมย์

## 4.2 สาธารณสุข

ด้านการสาธารณสุข และอนามัย

- |  |              |
|--|--------------|
| 1) โรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช    | จำนวน 1 แห่ง |
| 2) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหัววัว | จำนวน 1 แห่ง |

## 4.3 อาชญากรรม

องค์การบริหารส่วนตำบลเสมีด ไม่มีเหตุอาชญากรรมเกิดขึ้น แต่มีเหตุการณ์ลักขโมยทรัพย์สินประชาชน และทำลายทรัพย์สินของราชการ ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลเสมีด ก็ได้ดำเนินการป้องกันการเกิดเหตุดังกล่าว จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานพบว่า ส่วนมากครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติภัยอย่างถูกวิธี มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน วิธีการแก้ปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลเสมีด ที่สามารถดำเนินการได้ตามอำนาจหน้าที่และงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด คือการ ติดตั้งสัญญาณไฟกระพริบทางร่วมทางแยก รวมทั้งได้ตั้งจุดตรวจ จุดสกัด จุดบริการ ในช่วงเทศกาลที่มีวันหยุดหลายวันเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชน แต่ปัญหาที่พบเป็นประจำคือการทะเลาะวิวาทของกลุ่มวัยรุ่น โดยเฉพาะในสถานที่จัดงานดนตรี งานมหรสพ เป็นปัญหาที่ชุมชนได้รับผลกระทบเป็นอย่างมาก

## 4.4 ยาเสพติด

ปัญหายาเสพติดในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเสมีด จากการที่ทางสถานีตำรวจภูธรเมืองบุรีรัมย์ได้แจ้งให้กำกับการบริหารส่วนตำบลเสมีด ทราบนั้นพบว่าในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเสมีด มีผู้ที่ติดยาเสพติดแต่เมื่อเทียบกับพื้นที่อื่นถือว่าน้อย และยังไม่พบผู้ค้า เหตุผลก็เนื่องมาจากว่าได้รับความร่วมมือกับทางผู้นำ ประชาชน หน่วยงานของเทศบาลที่ช่วยสอดส่องดูแลอยู่เป็นประจำ การแก้ไขปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลเสมีด สามารถทำได้เฉพาะตามอำนาจหน้าที่เท่านั้น เช่น การณรงค์ การประชาสัมพันธ์ การแจ้งเบาะแส การฝึกอบรมให้ความรู้

## 4.5 การสังคมสงเคราะห์

องค์การบริหารส่วนตำบลเสมีด ได้ดำเนินการด้านสังคมสงเคราะห์ ดังนี้

1. ดำเนินการจ่ายเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์
2. รับลงทะเบียนและประสานโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด
3. ประสานการทำบัตรผู้พิการ
4. ตั้งโครงการช่วยเหลือผู้ยากจน ยากไร้ รายได้น้อย และผู้ด้อยโอกาสไว้ที่พึง

## 5.ระบบบริการพื้นฐาน

### 5.1 การคมนาคมขนส่ง

การคมนาคมติดต่อระหว่างตำบล และหมู่บ้าน ใช้การคมนาคมทางบก โดยทางรถยนต์ เป็นหลักในการติดต่อและขนส่งผลิตผลทางการเกษตร โดยมีเส้นทางที่สำคัญ ดังนี้

- ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 2445 สภาพถนนเป็นถนนลาดยาง เชื่อมการคมนาคมระหว่างอำเภอเมือง กับอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์
- ถนน รพช. บร. 11055 (หนองปรือ – หนองใหญ่) สภาพถนนเป็นลาดยางเชื่อมระหว่าง อบต.สะแกชำ อบต.เสมีด และ อบต.สะแกโพรง

### 5.2 การไฟฟ้า

เขตองค์การบริหารส่วนตำบลเสมีด มีไฟฟ้าเข้าถึงให้บริการภายในตำบลโดยจาก จำนวน (หลังคาเรือน) ทั้งตำบลพบว่ามีไฟฟ้าใช้ประมาณร้อยละ 95.35 อีกประมาณร้อยละ 4.65 เป็นบ้านที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้

### 5.3 การประปา

หน่วยงานให้บริการน้ำประปาในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ด คือ สำนักงานการประปาส่วนภูมิภาค จังหวัดบุรีรัมย์ โดยใช้แหล่งน้ำดิบที่สำคัญคือ อ่างเก็บน้ำห้วยจรเข้มากและอ่างเก็บน้ำห้วยตลาด แต่การให้บริการยังไม่ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน จึงมีการรวมกลุ่มชุมชนก่อสร้างประปาหมู่บ้าน ในพื้นที่ที่มีแหล่งน้ำดิบพอที่จะผลิตน้ำประปา

### 5.4 โทรศัพท์

ประชาชนภายในตำบลมีการใช้โทรศัพท์สาธารณะภายในตำบล 15 ตู้ แต่ส่วนมากประชาชนจะใช้โทรศัพท์มือถือของส่วนตัวซึ่งถือว่าสะดวกมากกว่า

### 5.5 ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือการขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์

ที่ทำการไปรษณีย์ประจำตำบล 1 แห่ง

## 6.ระบบเศรษฐกิจ

### 6.1 การเกษตร

ประชากรในตำบลเสม็ดส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเกษตรคือการทำนาปี การเลี้ยงสัตว์ ค้าขาย รายได้หลักจึงได้มาจากการทำนาและเลี้ยงสัตว์ นอกจากนั้นเป็นรายได้จากการรับจ้าง การค้าขาย และการทำงานภาครัฐ

### 6.2 การประมง

ประชาชนบางส่วนที่อยู่ใกล้บริเวณแหล่งน้ำ มีการประกอบอาชีพประมงหมู่บ้าน โดยมีแหล่งน้ำที่สำคัญคืออ่างเก็บน้ำห้วยตลาดและอ่างเก็บน้ำห้วยจรเข้มาก

### 6.3 การปศุสัตว์

เป็นการประกอบกิจการในลักษณะเลี้ยงในครัวเรือนเป็นอาชีพหลักและอาชีพเสริม เช่น การเลี้ยงไก่ เป็ด โค สุกร กระบือ

### 6.4 การบริการ

โรงแรม/ที่พัก	6	แห่ง
ร้านอาหาร	15	แห่ง
ร้านเสริมสวย	7	แห่ง

### 6.5 การท่องเที่ยว

ตำบลเสม็ดมีสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญคือ วนอุทยานเขากระโดง ตั้งอยู่ที่บ้านเขากระโดง หมู่ที่ 13 ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นภูเขาไฟที่ดับสนิทแล้ว มีปากปล่องทะเลดูเห็นได้ชัดเจน รอบบริเวณแวดล้อมด้วยป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่งอาศัยของสัตว์ป่าขนาดเล็ก โดยเฉพาะนกนานาชนิด บนเขากระโดงยังมีโบราณสถานสมัยขอม รอยพระพุทธรูปจำลอง และพระพุทธรูปขนาดใหญ่ เป็นที่เคารพสักการะของคนในท้องถิ่น นักท่องเที่ยวนิยมขึ้นไปชมทิวทัศน์ของตัวเมืองบุรีรัมย์ และไหว้พระเพื่อเป็นสิริมงคล ป่าเขากระโดงมีพื้นที่ 6,212 ไร่ กรมป่าไม้ได้ประกาศให้เป็นวนอุทยานเขากระโดงเมื่อวันที่ 23 ตุลาคม พ.ศ. 2521

### 6.7 การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

#### การพาณิชย์

สถานีบริการน้ำมัน	1	แห่ง	ร้านขายวัสดุก่อสร้าง	2	แห่ง
โรงผลิตคอนกรีต	1	แห่ง	ตรวจสภาพรถ	2	แห่ง
โรงสีข้าว	1	แห่ง	ร้านค้าต่างๆ	180	แห่ง

### กลุ่มอาชีพ

มีกลุ่มอาชีพ จำนวน 1 กลุ่ม

กลุ่มสตรีทอผ้า หมู่ที่10 บ้านโคกหัวช้าง

### 6.8 แรงงาน

แรงงานที่ใช้ในภาคเกษตรกรรมของตำบล ส่วนใหญ่จะใช้แรงงานครัวเรือนเป็นหลัก สำหรับครัวเรือนที่แรงงานน้อยไม่เพียงพอ จะจ้างแรงงานที่อยู่ในหมู่บ้านหรือบ้านใกล้เคียงช่วยในฤดูกาลเพาะปลูกและเก็บเกี่ยว ส่วนใหญ่นิยมจ้างเป็นรายวัน ซึ่งแรงงานมักจะเดินทางไปทำงานต่างจังหวัดเมื่อถึงฤดูกาลเพาะปลูกบางรายกลับมาทำการเกษตรจะมีแรงงานบางส่วนเคลื่อนย้ายออกไปทำงานต่างจังหวัด

### 7. เศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น (ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ)

#### 7.1 ข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้านหรือชุมชน

ข้อมูลพื้นที่ทำการเกษตรโดยแยกเป็นหมู่บ้านได้ดังนี้

หมู่ที่	ทำนา (ไร่)	ทำสวน (ไร่)	ทำไร่ (ไร่)	อื่นๆ (ไร่)	รวมพื้นที่ทำการเกษตร (ไร่)
1	148	-	-	-	148
2	720	-	-	-	720
3	728	-	-	-	728
4	1,905	-	-	-	1,905
5	2,575	-	-	-	2,575
6	1,689	-	-	-	1,689
7	1,416	-	-	-	1,416
8	1,106	-	-	-	1,106
9	511	-	-	-	511
10	2,513	-	-	-	2,513
11	50	-	-	-	50
12	1,502	-	-	-	1,502
13	28	-	-	-	28
14	930	-	-	-	930
15	481	-	-	-	481
16	4	-	-	-	4
17	131	-	-	-	131
18	136	-	-	-	136
19	707	-	-	-	707
รวม	17,280				17,280

#### 7.2 ข้อมูลด้านการเกษตร

องค์การบริหารส่วนตำบลเสมีดมีพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด 17,280 ไร่



### 7.3 ข้อมูลด้านแหล่งน้ำทางการเกษตร

- หมู่ที่ 1. สระน้ำสาธารณะประโยชน์หนองเสม็ด,หนองระหาร อ่างเก็บน้ำห้วยตลาด  
หมู่ที่ 2. สระน้ำสาธารณะประโยชน์หนองไผ่,หนองไผ่หลวง อ่างเก็บน้ำห้วยจรเข้มาก  
หมู่ที่ 3. สระน้ำสาธารณะประโยชน์หนองบัว,หนองม่วง อ่างเก็บน้ำห้วยตลาด  
หมู่ที่ 4. สระน้ำสาธารณะประโยชน์หนองพันปลา,หนองมะค่า  
หมู่ที่ 5. สระน้ำสาธารณะประโยชน์หนองระเบ็กขาม,หนองตาไก่,หนองโสน  
หมู่ที่ 6. สระน้ำสาธารณะประโยชน์หนองขาย่าง  
หมู่ที่ 7. สระน้ำสาธารณะประโยชน์หนองตาสึง  
หมู่ที่ 8. สระน้ำสาธารณะประโยชน์หนองมะค่า  
หมู่ที่ 10. สระน้ำสาธารณะประโยชน์  
หมู่ที่ 12. สระน้ำสาธารณะประโยชน์  
หมู่ที่ 13. สระน้ำสาธารณะประโยชน์  
หมู่ที่ 14. สระน้ำสาธารณะประโยชน์หนองหัววัว  
หมู่ที่ 18. สระน้ำสาธารณะประโยชน์อ่างเก็บน้ำห้วยตลาด

### 7.4 ข้อมูลด้านแหล่งน้ำกิน น้ำใช้ (หรือน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค)

หมู่ที่	การประปาส่วนภูมิภาค				ประปาหมู่บ้าน				แหล่งน้ำธรรมชาติ/อื่นๆ
	ไม่มี	มี	ไม่เพียงพอ	เพียงพอ	ไม่มี	มี	ไม่เพียงพอ	เพียงพอ	
1	√					√		√	สระน้ำสาธารณะประโยชน์หนองเสม็ด,หนองระหาร อ่างเก็บน้ำห้วยตลาด
2	√					√		√	สระน้ำสาธารณะประโยชน์หนองไผ่,หนองไผ่หลวง อ่าง เก็บน้ำห้วยจรเข้มาก
3		√		√		√		√	สระน้ำสาธารณะประโยชน์หนองบัว,หนองม่วงอ่างเก็บ น้ำห้วยตลาด
4	√					√		√	สระน้ำสาธารณะประโยชน์หนองพันปลา,หนองมะค่า
5	√					√		√	สระน้ำสาธารณะประโยชน์หนองระเบ็กขาม,หนองตาไก่, หนองโสน
6	√					√	√		สระน้ำสาธารณะประโยชน์หนองขาย่าง
7	√					√		√	สระน้ำสาธารณะประโยชน์หนองตาสึง
8		√		√		√	√		สระน้ำสาธารณะประโยชน์หนองมะค่า
9		√		√	√				
10	√					√	√		สระน้ำสาธารณะประโยชน์
11		√		√	√				
12	√					√	√		สระน้ำสาธารณะประโยชน์
13		√		√	√				สระน้ำสาธารณะประโยชน์
14	√					√		√	สระน้ำสาธารณะประโยชน์หนองหัววัว
15	√					√	√		
16		√		√	√				
17		√		√	√				
18		√		√		√		√	สระน้ำสาธารณะประโยชน์อ่างเก็บน้ำห้วยตลาด
19	√					√		√	

## 8. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

### 8.1 การนับถือศาสนา ประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ 99 นับถือศาสนาพุทธ มีศาสนสถานที่สำคัญ ดังนี้

#### 8.1.1 วัด จำนวน 10 แห่ง ได้แก่

- วัดป่าเรไร	หมู่ที่ 1 บ้านเสม็ด	- วัดเขากระโดง	หมู่ที่ 13 บ้านเขากระโดง
- วัดใหม่โคกเพชร	หมู่ที่ 2 บ้านโคกเพชร	- วัดบ้านระเบ็กขาม	หมู่ที่ 5 บ้านระเบ็กขาม
- วัดบ้านแย้สะแก	หมู่ที่ 3 บ้านแย้สะแก	- วัดบ้านโคกหัวช้าง	หมู่ที่ 10 บ้านโคกหัวช้าง
- วัดประสิทธิ์พรหมกาวาส	หมู่ที่ 4 บ้านหัววัว	- วัดป่าเขาน้อย	หมู่ที่ 13 บ้านเขากระโดง
- วัดโคกตะเคียน	หมู่ที่ 12 บ้านโคกตูม	- วัดวานานุรักษาราม	หมู่ที่ 8 บ้านข่า

#### 8.1.2 สำนักสงฆ์ จำนวน 4 แห่ง ได้แก่

- สำนักสงฆ์หนองตาสึง	หมู่ที่ 7 บ้านโคกเพชร	- สำนักสงฆ์วัดป่าศิลาทอง	หมู่ที่ 16 บ้านศิลาทอง
- สำนักสงฆ์วัดโพธิญาณ	หมู่ที่ 4 บ้านหัววัว	- สำนักสงฆ์ชลประทาน	หมู่ที่ 8 บ้านข่า

### 8.2 ประเพณีและงานประจำปี

- ประเพณีวันขึ้นปีใหม่	ประมาณเดือน	มกราคม
- ประเพณีวันสงกรานต์	ประมาณเดือน	เมษายน
- ประเพณีลอยกระทง	ประมาณเดือน	ตุลาคม พฤศจิกายน
- ประเพณีกวนข้าวทิพย์ตักบาตรเทโวโรหณะ	ประมาณเดือน	ตุลาคม

### 8.3 ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ด ได้อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่ วิธีการทำเครื่องจักสารใช้สำหรับในครัวเรือน วิธีการเลี้ยงไหมและการทอผ้าไหม และวิธีการจับปลาธรรมชาติ ภาษาถิ่น ร้อยละ 50 พูดภาษาไทย ร้อยละ 50 พูดภาษาพื้นเมืองและภาษาอีสาน

### 8.4 สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ด ได้ผลิตของใช้พื้นเมืองขึ้นใช้ในครัวเรือนและเอาไว้จำหน่ายบ้าง เช่น ผ้าที่ทอจากผ้าฝ้าย ผ้าไหม และอาหารแปรรูป เช่น ปลาต้ม

## 9. ทรัพยากรธรรมชาติ

9.1 น้ำ ที่ใช้ในการอุปโภค-บริโภค แบ่งเป็นระบบประปาส่วนภูมิภาคและประปาหมู่บ้าน มีแหล่งเก็บน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่คือ อ่างเก็บน้ำห้วยตลาด

9.2 ป่าไม้ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ดมีป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์บริเวณรอบภูเขาไฟกระโดง

9.3 ภูเขา ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ดมีภูเขาไฟกระโดง ตั้งอยู่ที่บ้านเขากระโดง หมู่ที่ 13 ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นภูเขาไฟที่ดับสนิทแล้ว มีปากปล่องทะลุเห็นได้ชัดเจน รอบบริเวณแวดล้อมด้วยป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์

#### 9.4 คุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติ

ในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ดส่วนมากเป็นพื้นที่สำหรับเพาะปลูก ที่อยู่อาศัย ร้านค้า สถานประกอบการ ตามลำดับ ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ ก็ได้แก่ ดิน น้ำ ต้นไม้ น้ำในการเกษตรก็ต้องรดดูฝน มีแหล่งน้ำใช้ในการเกษตรไม่เพียงพอ ปัญหาด้านขยะ เมื่อชุมชนแออัดขยะก็มากขึ้น การแก้ไขปัญหา องค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ดได้จัดทำโครงการเพื่อแก้ปัญหาให้กับประชาชน เช่น โครงการอบรมความรู้ในการคัดแยกขยะ โครงการปลูกต้นไม้ ในพื้นที่และที่สาธารณะรวมทั้งปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ให้ร่มรื่นสวยงาม น่าอยู่ เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชน